Raadsvoorstel

Onderwerp:	portefeuillehouder: Bram Jacobs
Verlenging integraal jeugdbeleid gemeente Beesel	datum vergadering: 8 maart 2021
	zaaknummer: 0889229914

Samenvatting

Met het jeugdbeleid streven we ernaar dat alle jeugdigen van de Beeselse samenleving in een positieve, gezonde en veilige omgeving op kunnen groeien. Het huidige beleid liep tot en met 2020. De gemeenteraad heeft besloten het beleid en de regeling Meedenken en meedoen! te verlengen tot en met het eerste kwartaal 2022, zodat de gemeente de komende periode kan gebruiken om nieuw beleid, dat afgestemd is op de diverse ontwikkelingen die in 2021 spelen, op te stellen. Door de regeling Meedenken en meedoen! te verlengen kan de gemeente goede ideeën van inwoners die aansluiten bij de doelen van het jeugdbeleid blijven ondersteunen.

Voorstel

1. Instemmen met het voorstel het huidige integrale jeugdbeleid te verlengen tot en met het eerste kwartaal 2022.
2. Instemmen met het voorstel de regeling Meedenken en meedoen! tot en met het eerste kwartaal 2022 te verlengen.

Toelichting raadsvoorstel

1. Aanleiding

Op 7 februari 2017 heeft uw gemeenteraad het vigerende integraal jeugdbeleid 2017 – 2020, in de vorm van een tekening en een toelichting hierop, vastgesteld. Inmiddels is de beleidsperiode verstreken en is de tijd aangebroken om nieuw beleid op te stellen. Echter, door verschillende ontwikkelingen (zie hiervoor de paragraaf toelichting), sluit verlenging van het huidige beleid tot en met het eerste kwartaal 2022 beter aan bij de situatie.

In dit voorstel:
- geven we een korte toelichting op het huidige beleid;
- geven we de stand van zaken van de acties die in het beleidsplan genoemd zijn en de regeling Meedenken en meedoen! weer;
- nemen we u mee in de argumenten voor het verlengen van het huidige beleid;
- bieden we u een overzicht van de acties die voor de periode tot de komst van het nieuwe jeugdbeleid gepland staan;
- en vragen we u tenslotte in te stemmen met het voorstel het vigerende beleid en de regeling Meedenken en meedoen! te verlengen tot en met het eerste kwartaal 2022 en het voorstel voor te leggen aan de gemeenteraad.

2. Doelstelling

Door het huidige jeugdbeleid en de regeling Meedenken en meedoen! te verlengen tot en met het eerste kwartaal 2022:
- Kunnen we de komende periode gebruiken om nieuw beleid, dat afgestemd is op de diverse ontwikkelingen, op te stellen.
- Kunnen we goede ideeën van inwoners die aansluiten bij de doelen van het jeugdbeleid blijven ondersteunen.

3. Uitgangssituatie

Zie hiervoor de aanleiding.

4. Rol gemeente

Met het jeugdbeleid zetten we in op preventie en voorzien we in een (al bestaand) stevig fundament van basisvoorzieningen die aan de ontwikkeling van jeugdigen tot gelukkige, gezonde, zelfstandige inwoners bijdragen. Daarnaast zetten we in op onze wettelijke taak om (tijdelijk) ondersteuning te bieden aan jeugdigen en ouders die dat nodig hebben.

5. Toelichting

In deze paragraaf:
- geven we een korte toelichting op het huidige beleid;
- geven we de stand van zaken van de acties die in het beleidsplan genoemd zijn en de regeling Meedenken en meedoen! weer;
- nemen we u mee in de argumenten voor het verlengen van het huidige beleid;
- bieden we u een overzicht van de acties die voor de periode tot de komst van het nieuwe jeugdbeleid gepland staan.

1. Het huidige jeugdbeleid

Preventie
Het huidige beleid is met name gericht op preventie. Het beleid sluit aan op het regionale beleidskader jeugd Noord-Limburg 2015 - 2018 voor jeugdhulpverlening, door de gemeenteraad van Beesel vastgesteld op 17 februari 2014.

Jeugdgezondheid
Het gezondheidsbeleid is, voor wat betreft de doelgroep jeugd, in het beleid geïntegreerd. We doen dit onder de vlag van positieve gezondheid. Dit betekent dat we gezondheid breed benaderen. We kijken hoe de jeugd waarde hecht aan meedoen, zelfstandigheid, fit zijn, jezelf zijn, doelen hebben en geluk ervaren.

Acties die een bijdrage leveren aan een gezonde(re) leefomgeving krijgen een plek binnen de aanpak Samen fit. Onder deze naam zetten de sportconsulent, sportcoach, buurtsportcoach en JOGG-regisseur zich in voor een gezonde en actieve leefstijl en een gezonde leefomgeving in de gemeente Beesel. Dit om zorg te dragen dat iedereen binnen onze gemeente gezond en veilig kan opgroeien en zijn talenten kan ontwikkelen.

Leefgebieden
In het jeugdbeleid gaan we uit van 3 leefgebieden:

- Gezond en veilig opgroeien
- Een goede voorbereiding op de toekomst
- Talentontwikkeling in de gemeenschap

De leefgebieden doorlopen een tijdlijn; de weg die jeugdigen van – 9 maanden tot 24 jaar bewandelen om zich te ontwikkelen tot een gelukkige, gezonde, zelfstandige inwoner. In het beleid zijn per leefgebied doelen, speerpunten en interventies weergegeven, waar we de afgelopen jaren hard aan hebben gewerkt. Voor alle leefgebieden geldt dat we het belangrijk vinden dat jeugdigen, ouders en partners actief betrokken zijn bij de uitvoering. Meedenken en meedoen!

Meedenken en meedoen!
Plannen maken is één, plannen uitvoeren is twee. Deze hebben de meeste kans van slagen als ze door de jeugd en ouders zelf in samenwerking met partners uitgevoerd worden. Om die reden heeft de raad met vaststelling van het integrale jeugdbeleid een budget van € 100.000 voor de gehele beleidsperiode beschikbaar gesteld. Hiermee wordt ook ingezet op talentontwikkeling in de gemeenschap.

2. Stand van zaken activiteiten huidig beleid en regeling meedenken en meedoen!

Activiteiten huidig jeugdbeleid
In hoofdstuk 7 ‘Handen uit de mouwen’ van het huidige beleidsplan zijn per leefgebied de acties weergegeven die een bijdrage leveren aan de doelen van het jeugdbeleid. Deze acties zijn in het overzicht, opgenomen in bijlage 1, terug te vinden, waarbij voor iedere actie de stand van zaken is weergegeven. Sommige acties zijn niet opgepakt, omdat er andere acties voor in de plaats zijn gekomen die beter aansloten bij de lokale situatie. Ook deze acties zijn in het overzicht weergegeven.

De regeling Meedenken en meedoen!

De afgelopen jaren konden jeugdigen, ouders en partners die een activiteit organiseerden, een aanvraag voor een bijdrage in de kosten bij de gemeente indienen. Om in aanmerking te komen voor een bijdrage moest de activiteit:

- betrekking hebben op één of meerdere speerpunten in het jeugdbeleid;
- inzetten op de 3 kernbegrippen in het beleid; preventief, positief en samenwerking;
- afgestemd zijn op de behoefte van jeugdigen en ouders;
- gericht zijn op een groep inwoners, dus niet het individu.

Om de activiteiten goed van de grond te kunnen krijgen, hebben verschillende PRESENT! medewerkers, die tevens als ambassadeur voor de regeling fungeren, de aanvragers in het proces ondersteund. De regeling heeft het mogelijk gemaakt de volgende activiteiten uit te voeren:

- Het participatietraject ‘Dichter bij elkaar’ waarbij ontmoetingen gecreëerd werden voor inwoners die hier behoefte aan hadden en ingezet werd op ontwikkeling van hun talenten;
- Een theatervoorstelling voor kinderen door PUUR theater;
- Een kindermiddag door Events4You
- Bewegingsactiviteiten voor kinderen met een beperking;
- Sportactiviteiten en ontmoetingsmogelijkheden in sporthal de Schans;
- De organisatie van een oudercafé (dit is niet van de grond gekomen);
- De aanleg van een pumptrackbaan;
- Stimuleringsactiviteiten om kinderen op school meer water te laten drinken.

Gedurende de beleidsperiode is er een bedrag van € 36.000 aan subsidie verleend.
Nog steeds komen er aanvragen binnen. Zo ligt er een aanvraag voor de realisatie van een basketbalveld in de wijk Offenbeek en zijn er jeugdigen die samen met de jongerenwerker verschillende activiteiten willen organiseren.

3. Argumenten voor verlenging van het huidige beleid

Om verschillende redenen stellen we voor het huidige jeugdbeleid te verlengen tot en met het eerste kwartaal 2022. Hieronder vindt u een toelichting.

<u>Aansluiting op regionaal beleid</u>
In het lokale beleidsplan richten we ons op alle jeugdigen. De focus ligt op het normale opvoeden en opgroeien. Daarnaast is er ook aandacht voor de jeugdigen die extra ondersteuning nodig hebben. De organisatie van deze ondersteuning vindt deels lokaal, maar overwegend regionaal plaats. Het is dus van belang dat lokaal beleid afgestemd is op regionaal beleid.

Het huidige beleid sluit aan op het regionale beleidskader jeugd Noord-Limburg 2015 - 2018 voor jeugdhulpverlening, door de gemeenteraad van Beesel vastgesteld op 17 februari 2014.
Een nieuwe regionale beleidsvisie is in ontwikkeling en wordt in het 4e kwartaal van 2021 aan de colleges en gemeenteraden voorgelegd om vast te stellen. Hierin worden de volgende ontwikkelingen meegenomen:

- Het transformatieplan jeugdhulp: het “Transformatieplan Jeugdhulp Noord-Limburg 2018-2020” loopt tot en met 2020. Projecten uit de Transformatieagenda, waarbij ruime aandacht voor de beweging naar de voorkant is, krijgen steeds meer vorm. Sommige projecten hebben o.a. door de coronasituatie wat vertraging opgelopen en zijn verlengd. De resultaten van de projecten uit het Transformatieplan zijn op dit moment nog niet bekend. Een hernieuwd ‘spoorboekje’ geeft de regio sturing welke doelen we wanneer behaald willen hebben.

- Traject Sturing en Inkoop jeugdhulp: in het traject Sturing en Inkoop wordt dit kwartaal bepaald hoe de inkoop van o.a. jeugdhulp er vanaf 2022 uitziet. Regionale uniformiteit van de toegang heeft daarbij de aandacht. Daarnaast komt er een mogelijkheid om lokale aanbieders te contracteren, zonder dat zij met de hele regio een contract aangaan. Dit biedt een versterking van de lokale samenwerking.
- Kamerbrief 'Naar een betere organisatie van jeugdhulp, jeugdbescherming en jeugdreclassering': in de kamerbrief van november 2019 is weergegeven wat er nodig is aan organisatie van het jeugdstelsel en aan financiële middelen om te kunnen voldoen aan de beloften van de Jeugdwet. Diverse aanpassingen in wet- en regelgeving gaan tot aanpassingen in de regionale samenwerking leiden. Uitwerking van deze aanpassingen vindt in 2021 plaats.

Rekening houdend met het feit dat regionaal beleid het 4e kwartaal van 2021 wordt voorgelegd aan colleges en gemeenteraden om vast te stellen en dit beleid van invloed is op lokaal beleid wordt voorgesteld het huidige beleid te verlengen zodat de komende periode gebruikt kan worden om nieuw lokaal beleid op te stellen dat is afgestemd op het nieuwe regionale kader.

<u>Meer zicht en grip op de uitgaven</u>
In 2019 heeft de Visitatiecommissie financiële beheersbaarheid sociaal domein een bezoek gebracht aan onze gemeente. Deze commissie houdt zich bezig met de vraag: hoe kunnen gemeenten grip op de uitgaven in het sociaal domein verbeteren en behouden? Zodat ze ontwikkelingen beter kunnen voorspellen en waar gewenst en mogelijk zelf kunnen bijsturen. De commissie heeft onze lokale situatie onderzocht en een adviesrapport uitgebracht waarin aanbevelingen zijn opgenomen om meer grip te krijgen op de situatie.

Een van de bevindingen van de commissie was dat voor ieder onderdeel van het sociaal domein een visie is geformuleerd, maar een **integrale visie tussen de onderdelen** ontbreekt. Met als gevolg een vertroebeling van de focus op de transformatie van het gehele sociaal domein.
Wat ons in 2021 te doen staat, is het formuleren van deze visie met daarbij horende concrete doelstellingen en een duidelijke prioritering.

De doelstellingen van het nieuw te ontwikkelingen jeugdbeleid dienen hierbij aan te sluiten. Deze worden ten opzichte van het huidige beleid concreter geformuleerd zodat we deze beter kunnen monitoren en de effectiviteit van interventies ook beter in kaart gebracht kan worden. Tevens is het van belang financiële uitgangspunten in het beleid op te nemen. En deze goed te monitoren.
Monitoring en datagebruik is nog in ontwikkeling. Hier geven we in 2021 verder vorm aan.

Een van de aanbevelingen was investeer in **antwoord krijgen op de vragen** 'wat is passende zorg?', 'wat vinden we goed genoeg?' en 'wat is noodzakelijke hulp?'. Het antwoord vormt het vertrekpunt voor een verdere operationalisering van beleid met heldere uitvoeringsrichtlijnen voor de toegangsmedewerkers. Ook dit staat op de rol voor 2021/ 2022 .

Diverse aanbevelingen hebben betrekking op de **regionale inkoop**, waarvoor geldt dat in 2021 wordt bepaald hoe de inkoop vanaf 2022 en verder eruit gaat zien.

Bovengenoemde aandachtspunten worden in 2021/ 2022 uitgewerkt. Aangezien deze punten van invloed zijn op het lokale jeugdbeleid wordt voorgesteld het huidige beleid te verlengen zodat de komende periode gebruikt kan worden om nieuw lokaal beleid op te stellen dat is afgestemd op deze aandachtspunten. In het nieuwe beleid wordt net zoals in het nog vast te stellen Gezondheid/ Wmo

beleidsplan een onderscheid gemaakt in interventies die inzetten op versterking van de eigen kracht en het netwerk, de basis/ algemene voorzieningen en individuele (geïndiceerde) voorzieningen. Hiermee ontstaat er een beter beeld van de positie van de interventies en meer zicht op beoogde verschuivingen. Dit sluit aan bij de acties om te komen tot meer grip op het sociaal domein.

4. Agenda voor het komende jaar

Naast het ontwikkelen van nieuw lokaal jeugdbeleid, inzet op regionale vraagstukken en de uitwerking van de aanbevelingen voortkomend uit het onderzoek van de Visitatiecommissie zetten we de komende periode lokaal ook in op:

Jeugdparticipatie

Dit jaar geven we verder vorm aan de motie van de raad om een kinderraad op te richten en de oproep van Rutte om jongeren uit te nodigen om mee te denken over manieren om met de huidige Corona-situatie om te gaan. Het doel van de motie kinderraad èn van Ruttes oproep is vergelijkbaar: jeugdigen denken mee over wat zij belangrijk vinden.
We plannen begin 2021 een startbijeenkomst met vertegenwoordigers van de raad, het college en de ambtelijke organisatie over hoe we jongereninspraak goed vorm kunnen geven. Van daaruit formuleren we samen de volgende stap. Dit proces wordt begeleid door een deskundige op het gebied van jeugdparticipatie. Doel is om tot een voorstel te komen waarbij we in gesprek gaan met jeugdigen op een manier die het beste aansluit bij hun leefwereld. En om een beeld te krijgen van de rol die de gemeente en andere partners hierin kunnen spelen.

De doorontwikkeling van de functies en rollen van de toegang sociaal domein

We gaan ons hierbij op de volgende drie doelstellingen richten:

- (Wmo, jeugd en WIZ)consulenten gaan meer naar het voorliggend veld verwijzen;
- Partijen in het voorliggend veld gaan een rol op casusniveau vervullen;
- Partners krijgen een rol in het indiceren van maatwerkvoorzieningen.

Speerpunten jeugdmonitor

In 2019 is de vierjaarlijkse jeugdmonitor onder jongeren van 13 tot en met 16 jaar opnieuw gehouden. Eind 2020 zijn de resultaten aan ons gepresenteerd met daarbij de volgende aandachtspunten:

- Bij voeding nog winst te behalen door fruit consumptie verder te stimuleren;
- Jongeren in beweging krijgen blijft een uitdaging;
- Psychosociale gezondheid (stress, sociale steun, ontmoetingsruimten en homo-acceptatie) is een belangrijk en actueel thema;
- Ziekteverzuim en spijbelen gestegen t.o.v. 2015;
- Middelengebruik: waken voor afvlakking van dalende trend alcohol en roken.

Deze aandachtspunten krijgen een plek in het nieuwe jeugdbeleid, maar dit jaar gaan we hier ook al (verder) mee aan de slag. Het team Samen fit richt zich het komend jaar op de volgende thema's:

- Gezonde start: preventieleerlijn consultatiebureau uitbreiden/ regionaal samenwerken. Beweegaanbod 2 - 4 jaar in de kinderopvang.
- Gezondheid in de openbare ruimte: In het kader van spelen en bewegen in de openbare ruimte sluit sinds dit jaar de JOGG-regisseur aan bij de herinrichting van wijken. Daarnaast wordt ingezet op het uitbreiden van de rookvrije locaties. In 2021 zal de inrichting van park Oppe Brik gerealiseerd worden in samenwerking met het Grescollege en verenigingen.
- Gezonde actieve leefstijl in het onderwijs: Inzet op structureel gezondheidsbeleid op scholen; gezond voeding (verkenning uitbreiding programma EU-schoolfruit), voldoende bewegen (via o.a. naschools

sportaanbod door verenigingen) en welbevinden (via o.a. ontmoetingsplekken voor jongeren en sociale steun).
- Gezonde inclusieve verenigingen: meer aandacht voor de beweegmakelaarsfunctie. Uitbreiding van rookvrije sport- en jongerenverenigingen. Daarnaast verdere inzet op de gezondere kantine.

Voorschoolse voorzieningen en -educatie

Het vigerende beleid voorschoolse voorzieningen en –educatie, waarvoor net als voor het jeugdbeleid geldt dat de kaders nog actueel zijn, vraagt door verschillende ontwikkelingen om aanpassing. Daar gaan we de komende tijd samen met onze partners mee aan de slag.

Thuisnabije ondersteuning door kinderopvang

Ons uitgangspunt is om jeugdhulp zo licht mogelijk en dichtbij huis in te zetten. Daar waar mogelijk zetten we basisvoorzieningen in plaats van jeugdhulp in. In de kinderopvang liepen al twee initiatieven:

1. Inzet van kinderopvang op basis van een sociaal medische indicatie: lokale kinderopvang wordt ingezet met als doel ontlasting van de thuissituatie of extra inzet op ontwikkeling van sociale vaardigheden.
2. Passende kinderopvang: via een maatwerkoplossing wordt lokaal in de vorm van deskundigheidsbevordering voor pedagogisch medewerkers, ambulante diagnostiek, inzet van specialistische ondersteuning of een ontwikkelgroep ingezet op wat een kind/ ouder nodig heeft.

Hier wordt in 2021 een derde initiatief aan toegevoegd:

3. Buitenschoolse opvang plus (BSO+): een naschoolse opvang dichtbij huis voor kinderen met een specialistische begeleidingsbehoefte, die anders naar een speciale BSO zouden moeten gaan. We verwachten hierbij een financiële verschuiving te zien binnen individuele voorzieningen vanuit een volledig betaalde individuele maatwerkvoorziening met bijkomende vervoerskosten (speciale BSO, dichtstbijzijnde in Venlo) naar gedeeltelijke maatwerkvoorziening ‘in de buurt’. Daarnaast kan de BSO+ een alternatief zijn voor andere vormen van naschoolse begeleiding groepsvoorzieningen.

a. Financieel

In 2017 heeft de raad voor de regeling Meedenken en meedoen! een bedrag van € 100.000 voor de gehele beleidsperiode van deze regeling ter beschikking gesteld. Dit bedrag wordt gedekt uit de reserve transformatie Wmo, Jeugd en Participatiewet. De afgelopen jaren hebben we in totaal € 36.000 ingezet voor de realisatie van ingediende plannen. In de reserve resteert dus nog een bedrag van € 64.000 voor de regeling Meedenken en Meedoen!. Indien de raad instemt met verlenging van de regeling tot en met het eerste kwartaal 2022 zullen de ingediende plannen uit dit restant worden bekostigd.

b. Juridisch

Verlenging van de regeling Meedenken en meedoen! vraagt om een aanpassing van de genoemde periode en het beschikbare budget in de huidige regeling.
Het college van B&W heeft vooruitlopend op uw besluit in de vergadering van 2 februari waarin voorliggend voorstel is besproken, de aangepaste regeling ‘Regeling Meedenken en meedoen! 2021/ 2022 reeds vastgesteld.

c. Risico’s

Het op te stellen lokale beleid wordt afgestemd op regionale kaders die in 2021 worden geformuleerd. Wanneer de kaders niet tijdig worden opgeleverd heeft dat ook consequenties voor de lokale planning.

d. Afstemming

Het voorstel om het jeugdbeleid te verlengen is met de subgroep Jeugd van de Adviescommissie Sociaal Domein besproken. Zij kunnen zich vinden in het voorstel. De inhoudelijke vragen die zij nog hadden over de uitgevoerde activiteiten in het kader van Meedenken en meedoen! en jeugdparticipatie zijn beantwoord.

6. Visie Blij in Beesel

JONG: In Beesel zetten we in op een optimale ontwikkeling van alle jeugdigen. Ouders/ verzorgers staan aan de basis en zijn primair verantwoordelijkheid voor de opvoeding. Waar nodig zullen we jeugdigen daarbij extra ondersteuning en sturing bieden.

7. Toegankelijkheid

Alle jeugdigen moeten zich optimaal kunnen ontwikkelen. Soms hebben jeugdigen en/ of ouders daar wat ondersteuning bij nodig. Als gemeente hebben we de verantwoordelijkheid de toegang tot en de ondersteuning te organiseren.

8. Duurzaamheid

Bij uitvoering van activiteiten die onder het jeugdbeleid vallen, houden we rekening met duurzaamheidsaspecten. Zo wordt er bijvoorbeeld bij de inrichting van speelterreinen zoveel mogelijk met duurzaam materiaal gewerkt en hebben de leerlingen van het primair onderwijs in het kader van waterdrinkbeleid allen een dopper ontvangen.

Bijlagen

1. Stand van zaken activiteiten huidig jeugdbeleid gemeente Beesel